

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

01.07.2024

Programma Nr. 5-03/29/2024
ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “EWE Neue Energien 1” vēja
parka “Valka” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Valkas
novadā un pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējumam

Derīga līdz 2029. gada 1. jūlijam

Programma izdota:

SIA “EWE Neue Energien 1”, reģistrācijas Nr. 40203559480, juridiskā adrese: Marijas iela 2, Rīga, LV-1050, elektroniskā pasta adrese: info-lv@eurowindenergy.com (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. un 17. panta un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma (turpmāk – Enerģētiskās drošības likums) 7. panta pirmo un ceturto daļu, Ierosinātājas 2024. gada 31. maija iesniegumu *Paredzētās darbības iesniegums vēja parka “Valka” izbūvei Valkas novadā* ar pielikumiem (turpmāk kopā saukts – Iesniegums)¹, ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) 2024. gada 14. jūnija Lēmumu Nr. 5-02-1/33/2024 *par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu un pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējumu* (turpmāk – Lēmumu Nr. 5-02-1/33/2024), kā arī Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 19.06.2024. vēstulē Nr. 2.3/AP/6647/2024, Veselības inspekcijas 19.06.2024. vēstulē Nr. 2.4.8.-1./585, Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk - NKMP) 21.06.2024. vēstule Nr. 05-05/3415 un Valkas novada pašvaldības 27.06.2024. vēstulē Nr. 3.9/24/510 sniegtos viedokļus / nosacījumus ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - IVN) ziņojumā iekļaujamajam informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei. Programmā norādīta Noteikumu Nr. 18 2. pielikumā ietvertās informācijas detalizācijas pakāpe IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

¹ Birojā reģistrēts 2024. gada 31. maijā ar reģistrācijas Nr. 5-01/1662/2024.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir vēja parks "Valka" un ar to saistītās infrastruktūras būvniecība Valkas novada Valkas pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība). Paredzētā darbība ietver un ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūras ietvaros tiek vērtēta arī ar VES funkcionēšanu saistītās infrastruktūras – elektropārvades kabeļlīniju, transformatoru apakšstaciju un pievedceļu būvniecība un ekspluatācija, kā tas izriet no Novērtējuma likuma 1. panta 3. punkta².
2. Darbības vietā ietilpst:
 - 2.1. plānoto vēja parku paredzēts izvietot teritorijā, kas sastāv no šādu nekustamo īpašumu zemes vienībām vai zemes vienību daļām:

Nr.	Kadastra apzīmējums	Kadastra numurs	Īpašuma nosaukums
1	94880100262	94880070032	Jaunosīši
2	94880090003	94880090003	Cerbuļi
3	94880090008	94880090006	Lejas Ģērķi
4	94880090009	94880090006	Lejas Ģērķi
5	94880090006	94880090006	Lejas Ģērķi
6	94880090007	94880090006	Lejas Ģērķi
7	94880090010	94880090010	Liepkalni 1
8	94880090020	94880090019	Liepkalni 2
9	94880090022	94880090019	Liepkalni 2
10	94880090019	94880090019	Liepkalni 2
11	94880090123	94880090035	Dzelzceļš 162. km
12	94880090035	94880090035	Dzelzceļš 162. km
13	94880100060	94880090058	Kalnpilēnieši
14	94880100070	94880090061	Jaunpilēnieši
15	94880090078	94880090061	Jaunpilēnieši
16	94880090066	94880090066	Bez nosaukuma
17	94880090069	94880090069	Lauciņi
18	94880090080	94880090080	Vecsaulieši
19	94880090095	94880090081	Kalnsaulieši
20	94880090082	94880090082	Jaunsaulieši
21	94880090091	94880090090	Buli
22	94880090110	94880090110	Stacija Lugaži
23	94880090111	94880090111	Ceļš Ausekļi - Liepkalni
24	94880090207	94880090111	Ceļš Ausekļi - Liepkalni
25	94880090083	94880090142	Dzenīši 3
26	94880090081	94880090147	Kalnsaulītes
27	94880090079	94880090148	Paceplīši
28	94880090187	94880090187	Dukāti
29	94880100318	94880100001	Bābernieki
30	94880100042	94880100001	Bābernieki
31	94880100004	94880100003	Lielkājas
32	94880100005	94880100005	Dumpi

² Paredzētā darbība — aprīkojuma, iekārtas un tehnoloģijas ieviešana, papildināšana vai maiņa, projekta īstenošana, būvniecība, dabas resursu ieguve vai izmantošana, cilvēka darbības neskartu vai mazpārveidotu teritoriju un ainavu ietekmēšana, kā arī citas darbības, kuru veikšana vai galarezultāts var būtiski ietekmēt vidi. Novērtējuma likuma 3. panta 7. punkts noteic, ka "paredzēto darbību, kurai ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi, aizliegts sadalīt vairākās darbībās, jo tādējādi netiek pienācīgi novērtēta paredzētās darbības kopīgā ietekme".

33	94880100007	94880100007	Rijsalas - 2
34	94880100008	94880100008	Rijsalas - 1
35	94880100012	94880100012	Saulstari
36	94880100090	94880100026	Antiņi
37	94880100039	94880100035	Vecavēni
38	94880100035	94880100035	Vecavēni
39	94880100036	94880100036	Avēni
40	94880100044	94880100044	Zilēni
41	94880100049	94880100049	Smēķi
42	94880100048	94880100052	Vēverzemnieki
43	94880100157	94880100052	Vēverzemnieki
44	94880100150	94880100052	Vēverzemnieki
45	94880100055	94880100055	Sedaskalni
46	94880100058	94880100058	Karjers
47	94880100059	94880100059	Valsts brīvā zeme (ZET)
48	94880100257	94880100090	Sedieši
49	94880100091	94880100120	Sedaskalni
50	94880100056	94880100120	Sedaskalni
51	94880100152	94880100177	Autoceļš P24
52	94880100177	94880100177	Autoceļš P24
53	94880100245	94880100245	Bez nosaukuma
54	94880100255	94880100255	Sedaskalni
55	94880100319	94880100320	Kramiņi
56	94880100317	94880100320	Kramiņi
57	94880100261	94880100331	Svīres
58	94880100329	94880110072	Sedas upe
59	94880130031	94880130007	Ciņi
60	94880100088	94880140043	Kaičupes

2.2. Īpašumi un to zemes vienības vēja parka infrastruktūras (piemēram, elektropārvaldes / kabeļu līnijas, jauni pievedceļi, apakšstacijas, jaunas apakšstacijas pieslēgumu nodrošināšanai u.c.) nodrošināšanai.

2.3. Ja attiecināms, arī īpašumi un to zemes vienības vēja parka saražotās elektroenerģijas akumulēšanai, izmantojot enerģijas uzkrāšanas sistēmas, un ar šo procesu saistīto objektu būvniecībai.

(turpmāk kopā saukta – Darbības vieta / Izpētes teritorija).

3. 2024. gada 14. jūnijā ar Lēmumu Nr. 5-02-1/33/2024 Paredzētajai darbībai piemērots IVN un pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējums. Pārrobežu ietekmju kontekstā par valsti, kuru Paredzētā darbība var ietekmēt, atzīta Igaunijas Republika.

4. Saskaņā ar Ierosinātājas Iesniegumā sniegto informāciju:

4.1. Vēja parku un ar to saistīto infrastruktūru plānots izbūvēt Valkas novada Valkas pagastā. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 15 jaunākās paaudzes vēja elektrostacijām (turpmāk – VES), kuru kopējā jauda varētu sasniegt ~120 MW (katras stacijas nominālā jauda ~8 MW) un kopējais VES augstums – 260 m. Izbūvējamo VES skaits un novietojums, kā arī uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN procesa ietvaros. Paredzēts vērtēt vairākus VES modeļus un vēja parka kopējo jaudu.

4.2. Plānoto infrastruktūras objektu – pievedceļus, elektropārvades līnijas u.c. būvju, izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN procesa laikā, izvērtējot

esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi, tajā skaitā uz izpētes ietvaros un iepriekš konstatētajām dabas vērtībām Izpētes teritorijā. IVN ietvaros ir paredzēts analizēt vairākus risinājumus saražotās elektroenerģijas nodošanai valsts energoapgādes sistēmā.

- 4.3. Attālums no Izpētes teritorijas robežas līdz Valkas pilsētas robežai ir ~0,6 km. Tuvākie ciemi ir Lugaži un Sēļi. Birojs konstatē, ka izpētes teritorijas Z robeža atrodas ~1,3 km attālumā no Igaunijas Republikas robežas un Valgas pilsētas.
- 4.4. Izpētes teritorijā ietilpst 60 zemes vienības vai zemes vienību daļas. Atbilstoši spēkā esošajam Valkas novada teritorijas plānojumam (no 2017. līdz 2027. gadam ar grozījumiem 2021. gadā)³ Izpētes teritorijā ietilpst zemes vienības, kurām noteiktas funkcionālās zonas “*Lauksaimniecības teritorija (L)*”, “*Mežu teritorija (M)*”, “*Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1)*”, “*Transporta infrastruktūras teritorija (TR)*” un “*Ūdeņu teritorija (Ū)*”. Saskaņā ar Valkas novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem teritorijas izmantošanas veids “*Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006)*” kā teritorijas galvenais izmantošanas veids atļauts funkcionālajā zonā “*Ūdeņu teritorija (Ū)*”, bet kā teritorijas papildizmantošanas veids funkcionālajās zonās “*Lauksaimniecības teritorija (L)*” un “*Mežu teritorija (M)*”.
- 4.5. Paredzētās darbības Izpētes teritorija atrodas Gaujas baseina teritorijā. Izpētes teritoriju šķērso valsts nozīmes ūdensnoteka Seda (kods 5454:01). Darbības vietā esošās lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir meliorētas.
- 4.6. Izpētes teritorijā neatrodas valsts nozīmes kultūras piemineklis⁴. Tuvākais kultūras piemineklis atrodas Valkas pilsētā ~0,9 km attālumā no izpētes teritorijas, tas ir reģiona nozīmes kultūras piemineklis un vēsturiska notikuma vieta “Vidzemes skolotāju seminārs” (objekta aizsardzības Nr. 97), reģiona nozīmes un valsts aizsargājams kultūras piemineklis “Lugažu viduslaiku pils” (objekta aizsardzības Nr. 2395) atrodas ~3 km no izpētes teritorijas. Vietējās nozīmes kultūras piemineklis “Planču pilskalns” (objekta aizsardzības Nr. 2394) atrodas ~1 km no izpētes teritorijas. Vairāki kultūrvēsturiski objekti atrodas Ērgemes apkārtnē. Ziņojumā tiks vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz Ziemeļvidzemes zemienes un Sedas līdzenuma ainavas kvalitāti, kā arī kultūrvēsturiskajām vērtībām plānotā vēja parka apkārtnē.
- 4.7. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētajā dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (turpmāk - DDPS Ozols) publicēto informāciju⁵, daļa Izpētes teritorijas ietilpst īpaši aizsargājamā dabas teritorijā “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts”. Tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorija (*Natura 2000*) aizsargājamo ainavu apvidus “Ziemeļgauja” (tips “C”, kods LV0600700) atrodas ~1,4 km attālumā uz D no Izpētes teritorijas robežas, bet ~2,0 km attālumā uz DR – *Natura 2000* teritorija – mikroliegums “Bulvāra riests” (tips “C”, kods LV0830800) . R virzienā no Izpētes teritorijas ~2,0 km attālumā “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā” atrodas dabas liegums “Burgas pļavas” (tips “C”, kods LV0532600) , kā arī DR ~7 km attālumā – dabas liegums “Sedas purvs” (tips “C”, kods LV0526800) . Savukārt *Natura 2000* teritorija - mikroliegums “Igaunijas riests” (tips “C”, kods LV0900100) atrodas ~8 km attālumā DA virzienā no Izpētes teritorijas. Izpētes teritorijas apkārtnē (līdz 10 km) atrodas 45 mikroliegumi, kas izveidoti īpaši

³ Tīmekļvietne: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_22074 (skatīts 04.06.2024.)

⁴ Tīmekļvietne: <https://mantojums.lv/cultural-objects/> (skatīts 04.06.2024.)

⁵ Tīmekļvietne: <https://ozols.gov.lv/> (skatīta 04.06.2024.)

aizsargājamas sugu vai biotopu aizsardzībai. Paredzētās darbības teritorijā DDPS Ozols reģistrēts 1 īpaši aizsargājamais koks – parastais ozols *Quercus robur*.

5. Izpētes teritorija tieši robežojas ar SIA “Latvijas vēja parki”, reģistrācijas numurs 40203415150, plānoto vēja parku “Valmiera – Valka”, kuram IVN procedūra ir piemērota ar Biroja 2023. gada 16. augusta Lēmumu Nr. 5-02-1/14/2023 “par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu un pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējumu”⁶ un 2023. gada 12. septembrī izdota programma Nr. 5-03/9/2023 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Valmiera - Valka” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanai Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos.
6. Plānotās VES / vēja parks⁷ izvietojams, ievērojot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumus Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) noteiktos minimālos attālumus VES un vēja parkiem izbūvei.
7. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka IVN tiek veikts atbilstoši Novērtējuma likumam, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturrtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no šī panta trešajā daļā minētā lēmuma izdošanas. Novērtējuma likuma 14.² pants noteic, ka IVN process sastāv no šādiem posmiem: “paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana, programmas izstrādāšana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un sabiedriskā apspriešana, kompetentās institūcijas atzinums par minēto ziņojumu un paredzētās darbības akcepta lēmums, kurā integrēts kompetentās institūcijas atzinums”.
8. Atbilstoši Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektajai daļai, izdodot šo programmu, Birojs konsultējās ar Valkas novada pašvaldību, Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi (priekšlikumi netika saņemti), Veselības inspekciju, Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi. Saņemtie institūciju viedokļi par IVN Ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī nosacījumi IVN, ņemami vērā veicot ietekmes uz vidi novērtējumu.
9. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un mērogu, kā arī skarto teritoriju kopumu un lielumu, Birojs ar Lēmumu Nr. 5-02-1/33/2024 ir noteicis, ka Paredzētās darbības ietekmes novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) ietvaros organizējama sanāksme.
10. Prasības Sākotnējai apspriešanai noteiktas Novērtējuma likumā un tam pakārtotajos normatīvajos aktos. Nosacījumi paredz kārtību, kādā sabiedrība tiek informēta par plānoto darbību, kādā tiek uzklauts sabiedrības viedoklis un dota iespēja par sagaidāmo ietekmi iesniegt Birojam rakstiskus priekšlikumus. Sākotnējās apspriešanas mērķis un Novērtējuma likuma 15. panta un Noteikumu Nr. 18 22. - 28. punktos noteikto prasību saturs ir pamatā vērsts uz to, lai nodrošinātu sabiedrības iesaistīšanu iespējami agrākā procesa stadijā – pirms IVN programmas sagatavošanas. Sabiedrības informēšanas uzdevums ir nodrošināt, ka ieinteresētajai sabiedrības daļai tiek sniegta pietiekama informācija par paredzēto darbību, lai tā varētu izlemt, vai vēlas iesaistīties šajā procesā. Vienlaikus šīs informēšanas un iesaistīšanas uzdevums ir nodrošināt arī atgriezenisko saiti – saņemt no sabiedrības “rakstiskus priekšlikumus par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi” (Noteikumu Nr. 18 26. punkts). Noteikumu Nr. 18 26. punkts paredz, ka Birojs šos priekšlikumus nosūta ierosinātajam, savukārt Novērtējuma likuma 16. panta otrā daļa paredz, ka programma IVN

⁶ Skatāms <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-valmiera-valka-un-ta-saistitas-infrastruktur-as-projekta-istenosana-valmieras-novada-planu-pagasta-un-valkas-novada-vijciema-un-valkas-pagastos-sia-latvijas-veja-parki>

⁷ Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 2. punkta 2.25. apakšpunktam “vēja parks – vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas”.

veikšanai tiek izstrādāta, ņemot vērā sabiedrības priekšlikumus. Vienlaikus – no sabiedrības iesaistīšanas uzdevuma, kas izriet no Novērtējuma likuma 3. panta 2. un 4. punktā iekļautajiem principiem⁸, izriet, ka sanāksei pamatā jābūt vērstai uz to, lai sabiedrībai tiktu sniegta informācija par paredzēto darbību, lai sabiedrībai tiktu darīts zināms, kā tā var piedalīties ietekmes novērtēšanā, lai sabiedrība varētu izteikties un sniegt priekšlikumus.

11. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturrtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no Lēmuma Nr. 5-02-1/33/2024 izsniegšanas. Savukārt Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektā daļa nosaka, ka “Pirms ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izsniegšanas Vides pārraudzības valsts birojs nosūta ierosinātāja iesniegumu pašvaldībai un institūcijām, kuru kompetencē ir attiecīgo ietekmju novērtēšana vai uzraudzība. Institūcijas septiņu dienu laikā pēc informācijas saņemšanas rakstveidā sniedz viedokli Vides pārraudzības valsts birojam par ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi.”. Tas nozīmē, ka IVN programma tiek izsniegta, ievērojot tikai Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektajā daļā sniegto informāciju, taču Enerģētiskās drošības likums neparedz, ka Sākotnējā apspriešana nebūtu jāveic. Izdodot šo programmu Birojs norāda, ka Paredzētās darbības Ierosinātājam, saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. pantā noteikto, jānodrošina Paredzētās darbības ietekmes Sākotnējā apspriešana, ietverot arī plānoto elektropārvades risinājumu, saistītās infrastruktūras izvietojuma struktūru un saražotās elektroenerģijas akumulēšanas sistēmas (ja attiecināms), izveidi un izvietojumu, Noteikumu Nr. 18 22.2. punktā noteikto nekustamo īpašumu īpašnieku (valdītāju), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju⁹ individuālās informēšanas pasākumi, kā arī atbilstoši Noteikumu Nr. 18 28. punktam jāiesniedz Birojā apkopojums par veiktajiem individuālās informēšanas pasākumiem un tās rezultātiem. Ierosinātājam saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmo daļu un Noteikumu Nr. 18 22. punktā noteikto, vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā jāpublicē paziņojums par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli jāinformē to nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju, kas šajā gadījumā būs arī teritorijas, kas minētas šīs programmas 2.1. un 2.2. punktā. Paziņojumā jānorāda Noteikumu Nr. 18 24. punktā un 25. punktā noteiktā informācija. Birojs vērš uzmanību, ka Noteikumu Nr. 18 25. punkts noteic, ka “...paziņojumā par sākotnējo apspriešanu papildus norāda sākotnējās sanāksmes norises vietu un laiku, kā arī informāciju par pieslēgšanos sanāksei tiešsaistē. Ierosinātais sākotnējo sanāksmi rīko hibrīdformā (sanākme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātais nodrošina sanāksei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu.”.
12. Ierosinātājam minēto paziņojumu elektroniski jāiesniedz Birojam un skartajai pašvaldībai ievietošanai tīmekļvietnēs. Birojs aicina veikt Sākotnējo apspriešanu savlaicīgi, jo saskaņā ar IVN programmā norādīto, programma var tikt grozīta vai papildināta.
13. Ņemot vērā Enerģētiskās drošības likuma un Novērtējuma likuma tiesisko regulējumu, ievērojot to, ka IVN programma ir izsniegta pirms Sākotnējās apspriešanas, šī IVN programma tiek izdota ar nosacījumu (Administratīvā procesa likuma 68. panta otrās daļas

⁸ “2) ietekmes novērtējums izdarāms, pamatojoties uz ierosinātāja sniegto informāciju un informāciju, kas iegūta no ieinteresētajām valsts institūcijām un pašvaldībām, kā arī sabiedrības līdzdalības procesā, tai skaitā no sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem; 4) sabiedrībai – fiziskajām un juridiskajām personām, kā arī to apvienībām, organizācijām un grupām (turpmāk – sabiedrība) ir tiesības iegūt informāciju par paredzētajām darbībām un piedalīties ietekmes novērtēšanā”.

⁹ Nosakot Darbības vietas robežteritorijas ņemams vērā, ka nosacījums attiecināms arī uz īpašumiem, kuri atrodas tieši aiz autoceļiem vai ielām, kas robežojas ar Darbības vietu.

1. un 2. punkts), ka IVN programma var tikt grozīta vai papildināta pēc Sabiedriskās apspriešanas veikšanas.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērtēti norādīta, kāda informācija un novērtējums ir iekļaujams Ziņojumā. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādu vispārējo prasību detalizāciju:
 - 3.1. Ziņojumā jādefinē VES / vēja parka robežas atbilstoši Noteikumos Nr. 240 noteiktajam, kā arī jāpamato izvēlēta Darbības vieta, jānosaka Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Darbības vieta aptver gan teritorijas, kurās plānots uzstādīt VES, gan teritorijas, kurās paredzēts izveidot citu saistīto infrastruktūru un ar elektroenerģijas uzkrāšanu/akumulēšanu saistīto infrastruktūru (ja attiecināms), lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, kā arī būvniecības laikā izmantojamos transportēšanas maršrūtus, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Paredzētās darbības vietas līdz valsts autoceļiem, un jaunbūvējamo un / vai pārbūvējamo elektropārvades risinājumu un ar to nodrošinājumu saistītās infrastruktūras teritoriju.
 - 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, tai skaitā attālumu līdz Igaunijas Republikas robežai (ja attiecināms, norādot arī Paredzētās darbības ietekmes zonā esošos objektus Igaunijas Republikas teritorijā), kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošos un plānotos objektus, tai skaitā: plānoto VES un saistītās infrastruktūras objektus, lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, ja attiecināms arī ar elektroenerģijas uzkrāšanu/akumulēšanu saistīto infrastruktūru, kā arī ar VES izbūvi un ekspluatāciju saistīto papildu nepieciešamo pagaidu un pastāvīgo objektu (piemēram, pievedceļus, laukumus u.c.) izvietojumu, esošās un nosakāmās aizsargjoslas, meliorācijas sistēmas, dabas objektus, ierobežojumu zonas, kas izriet no Noteikumos Nr. 240 noteiktajiem aprobežojumiem VES/vēja parka būvniecībai u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
 - 3.3. Ietekme uz *Natura 2000* teritorijām jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētā tiesību norma nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic IVN, tad novērtējums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme

uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).

- 3.4. Vides stāvokļa iespējamās attīstības novērtējumu veic saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, novērtējumu pamatojot un ar atbilstīgiem paņēmieniem prognozējot izmaiņas. Veicot ietekmju novērtējumu izmanto spēkā esošas vadlīnijas, piemēram, Vadlīnijas par vēja enerģijas projektiem un ES dabas aizsardzības tiesību aktiem¹⁰ u.c.
- 3.5. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts. Alternatīvu salīdzinājumā un izvēlē pēc iespējas izmanto kvantitatīvos ietekmju parametrus.
- 3.6. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Novērtējumu veic attiecīgajās sertifikācijas jomās sertificēti nozares (t.sk. sugu un biotopu) eksperti un Ziņojumam pievieno parakstītus ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu.
- 3.7. Ziņojumam un tam pievienotiem dokumentiem jābūt parakstītam un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.8. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.9. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Par VES izvietojumu un nosacījumiem to izvietojumam Ziņojuma izstrādāšanas laikā ierosinātājam jākonsultējas ar DAP, Valsts meža dienestu, AS “*Latvijas valsts meži*”, AS “*Augstsprieguma tīkls*”, VAS “*Latvijas gaisa satiksme*”, VA “*Civilās aviācijas aģentūra*”, nepieciešamības gadījumā VAS “*Elektroniskie sakari*”, VSIA “*Latvijas valsts ceļi*”, Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, Aizsardzības ministriju un ar citām institūcijām un komersantiem, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojumu jāiesniedz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē, Valkas novada pašvaldībā, DAP, Veselības inspekcijā un Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, Ziņojums jāiesniedz arī VAS “*Latvijas gaisa satiksme*”.

¹⁰ Pieejams: <https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/2b08de80-5ad4-11eb-b59f-01aa75ed71a1> (skatīts 02.06.2024.)

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Darbības vietas un Paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā vēja apstākļu raksturojums, grunts stabilitāte, attālumi līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, apdzīvotām teritorijām (ņemot vērā arī Noteikumos Nr. 240 iekļautos ierobežojumus), sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, derīgo izrakteņu ieguves vietām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, cauruļvadi u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības apjomam, VES raksturlielumiem un objektu izvietojumam Darbības vietā, ņemot vērā Noteikumos Nr. 240 iekļautās prasības, ietekmi uz vidi un cilvēka veselību dzīvojamās teritorijās, dabas vērtībām un ainavu.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildu nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī inženierbūvju un meliorācijas sistēmas objektu) pārkārtošanu vai pārbūvi, transportēšanas risinājumus un teritoriju rekultivāciju.
 - 1.4.2. Ņemot vērā plānoto Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā atmežošanai, apauguma noņemšanai, nosusināšanai (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadīšanas) risinājumiem, meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaiņas vai stabilizācijas risinājumiem.
 - 1.4.3. Sniedz VES raksturojumu un salīdzina iespējamus VES modeļus un to atšķirības/priekšrocības, tai skaitā augstumu, spārnu garumu un konstrukciju, jaudu un lietderības koeficientu, plānoto saražoto elektroenerģijas daudzumu, pamatu un konstrukciju izbūves nosacījumus, materiālus, radīto trokšņa līmeni (arī atkarībā no vēja ātruma), spārnu pretapledošanas risinājumus.
 - 1.4.4. Sniedz saistītās infrastruktūras un enerģijas uzkrāšanas risinājumu (ja attiecināms) raksturojumu, savstarpēji salīdzina ar Paredzēto darbību radītās ietekmes saistītus būtiskus parametrus. Ja attiecināms, raksturo ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu radīto emisiju un trokšņa līmeni, avāriju risku, ķīmisko vielu un citas iespējamās ietekmes, kas var radīt ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un drošību.
 - 1.4.5. Sniedz Paredzētajai darbībai nelabvēlīgo meteoroloģisko apstākļu (minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, ar mirgošanas efektu saistītais laiks u.c.), kuri var ietekmēt VES darbības regularitāti un lietderības rādītājus, raksturojumu.

- 1.4.6. Sniedzot papildu nepieciešamo būvju un palīgiekārtu aprakstu, norāda un pamato būvju un iekārtu raksturlielumus un jaudu (īpašu uzmanību pievēršot iekārtu jaudai un parametriem, no kā atkarīga VES izvietojuma iespējamība).
 - 1.4.7. Nosaka VES un elektropārvades risinājumu izbūvei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa, piemēram, ceļa izbūvei u.c. saistītajai infrastruktūrai, lai nodrošinātu VES darbību un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā.
 - 1.4.8. Sniedz informāciju par Paredzētās darbības vietas un tai piegulošo/ šķērsojamo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta ar VES izveidi un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā saistīto objektu būvniecība.
 - 1.4.9. Sniedz informāciju par visu būvju, iekārtu un palīgiekārtu, tajā skaitā būvju, kas saistītas ar saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, izvietojumu Darbības vietā un ārpus Darbības vietas, norādot to izvietojumu arī kartogrāfiskajā materiālā.
 - 1.4.10. Ja attiecināms, sniedz ar elektroenerģijas uzkrāšanu/akumulēšanu un tās saistītās infrastruktūras raksturojumu, savstarpēji salīdzina iespējamās alternatīvas elektroenerģijas akumulēšanas risinājumus/tehnoloģijas un to atšķirības, tai skaitā plānoto saražotās elektroenerģijas akumulējamo/uzkrājamo daudzumu un citus ar tehnoloģijas nodrošināšanu saistītus būtiskus parametrus. Raksturo ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu radīto emisiju un trokšņa līmeni, avāriju risku, ķīmisko vielu un citas iespējamās ietekmes, kas var radīt ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un drošību.
- 1.5. Sniedzot būvniecības un ekspluatācijas procesu (arī izlietoto materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, īpašu uzmanību pievērš:
 - 1.5.1. Novērtējumam, kas saistīts ar pieslēgumu izveidi kopējam tīklam un iespēju tajā nodot plānoto VES saražotās elektroenerģijas maksimālo prognozēto apjomu. Konkrēta saražotās elektroenerģijas apjoma nodošanas iespēju kopējā tīklā un iespējamās risinājums jāvērtē un jāizstrādā konsultējoties ar AS “*Augstsprieguma tīkls*”. Elektropārvades nodrošināšanai nepieciešamo objektu izvietojuma iespējas vērtē kontekstā arī ar aprobežojumiem, kas izriet no Aizsargjoslu likuma.
 - 1.5.2. VES darbības vadībai, uzraudzībai un kontrolei.
 - 1.5.3. Darbības vietas uzraudzībai un kontrolei būvdarbu un ekspluatācijas laikā, tostarp teritoriju izmantošanas ierobežojumiem, kas saistīti ar VES darbību un elektroenerģijas pārvades nodrošinājumu.
 - 1.5.4. Nepieciešamo ķīmisko vielu un maisījumu veidam un apjomam, ko plānots izmantot VES darbības nodrošināšanai, tai skaitā VES mehānismu eļļošanai un dzesēšanai, transformatoru darbības nodrošināšanai, kā arī šo vielu un maisījumu nomaiņas un uzglabāšanas risinājumiem.
 - 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš trokšņa dažādo frekvenču emisijām un mirgošanai, vērtē arī vibrācijas un elektromagnētisko lauku. Skaidrojams, kādās Paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem (arī atkritumiem, kas

saistīti ar šīs programmas IV daļas 1.5.4. punktā norādīto vielu apsaimniekošanai pēc to izmantošanas VES un, ja attiecināms, transformatoru, saistītās infrastruktūras darbības nodrošināšanai, un atkritumiem pēc VES un, ja attiecināms, saistītās infrastruktūras ekspluatācijas perioda beigām) norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.

- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā ugunsdrošība, apledošana un tās radīto risku (krītoša ledus izmešana) ierobežošana/novēršana, kā arī iespējama ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību. Ja attiecināms, iespējamais avāriju risks, kas saistīts ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu darbību, vērtējams saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumos Nr. 131 “*Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 131) noteikto.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs nenoteic precizējošu detalizācijas pakāpi.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgi aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu, ņem vērā, ka izpētes teritorijas robežas aptver arī plānoto laukumu, pievedceļu, elektroenerģijas akumulācijas infrastruktūras (ja attiecināms), elektropārvades līniju u.c. saistītās VES un elektropārvades nodrošinājuma infrastruktūras būvniecības un šķērsojumu vietas, kā arī vides stāvokli teritorijās, kuras Paredzētā darbība var ietekmēt (arī summāri ar citām darbībām).
- 2.4. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicama atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajiem, pievēršamiem šādiem jautājumiem:
 - 2.4.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.4.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm

un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), applūstošām teritorijām.

- 2.4.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi, tajā skaita karsta procesi.
 - 2.4.4. Apkārtnes dabas vērtību raksturojums (arī mežu, dižkoku un citu īpaši aizsargājamo dabas objektu raksturojums) Paredzētās darbības teritorijā un tās iespējamās ietekmes zonā. Ar Paredzēto darbību un VES pievedceļu u.c. ar elektropārvades nodrošinājumu saistīto risinājumu šķērsojamās un tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī *Natura 2000* teritorijas), šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi, putnu un sīkspārņu pulcēšanās (piemēram, barošanās un ligzdošanas/vairošanās vai ziemošanas) vietas un migrācijas koridori, riestu vietas (ja attiecināms), norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai.
 - 2.4.5. Darbības vietai un tās ietekmes zonai tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijās, faktoros, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c.
 - 2.4.6. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, tuvākie aizsargājami kultūras pieminekļi, to aizsargjoslas/ aizsardzības zonas, tuvākās ainaviski vērtīgās teritorijas, rekreācijas teritorijas un tūrisma objekti, ņemot vērā NKMP 21.06.2024. vēstulē Nr. 05-05/3415 sniegto informāciju.
 - 2.4.7. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas tuvumā, attālumi līdz tām, tajā skaitā, ņemot vērā VES / vēja parka robežas, kā to nosaka Noteikumi Nr. 240.
 - 2.4.8. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējas, analīzi.
 - 2.4.9. Informācija par Izpētes teritorijā un tuvākajā apkārtnē esošajām rūpnieciska rakstura darbībām, tostarp derīgo izrakteņu ieguves vietām, vai piesārņotām vietām, kā arī darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, tostarp esošām un plānotām, šo ietekmju novērtējums, sniedzot pamatojumu šo ietekmju summēšanai vai nesummēšanai ar Paredzētās darbības ietekmēm.
- 2.5. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:
- 2.5.1. Paredzētās darbības atbilstība valsts līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem, Valkas novada ilgtermiņa stratēģijas dokumentiem, teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.5.2. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju, tostarp “vēja rozes”, vēja ātruma un faktoru, no kuriem atkarīgs VES saražotās elektroenerģijas daudzums, raksturojums. VES darbībai nepieciešamo vēja ātrumu dažādā augstumā no zemes virsmas pietiekamības novērtējums.

- 2.5.3. Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem, kā arī sakaru sistēmu iekārtām, kuras Paredzētā darbība varētu ietekmēt.
- 2.5.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.5.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Birojs novērtējumam noteic šādu detalizācijas pakāpi:
 - 3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, tostarp atmežošana, nosusināšanas sistēmas pārveide/izveide un (ja nepieciešams), augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju, transformatoru) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī transportēšanas ietekmes un iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem; esošo ceļu/tiltu izmantošanai noteiktos aprobežojumus. Jānorāda plānotās pieslēguma vietas pie valsts un pašvaldību autoceļiem. Novērtē nepieciešamos pievedceļu/tiltu būvniecības vai uzlabošanas darbus, lai nodrošinātu liela izmēra izstrādājumu (būvkonstrukciju) piegādi VES uzstādīšanas un elektropārvades risinājumu izveides vietām. Vērtējot būvniecības laikā paredzētās transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija ir arī transportēšanas maršruts, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Darbības vietas līdz valsts autoceļiem. Tādēļ trokšņa ietekmes novērtējums veicams arī reprezentatīvam posmam transportēšanas maršrutā, kur tas ved gar teritorijām, kurās piemērojami vides trokšņa robežlielumi.
 - 3.2.2. Jānovērtē / jāaprēķina kopējo atmežojamo platību apjomu, kā arī jānorāda (tabulā, grafikā), cik % no atmežojamām platībām skars jaunaudzes, vidēja vecuma audzes, briestaudzes, pieaugušas un pāraugušas audzes, kas nepieciešams VES, plānoto elektropārvades risinājumu izveidei (tostarp VES un to pievedceļu izbūvei un pārbūvei, VES montāžas laukumam, materiālu pagaidu novietošanas laukumam, plānoto elektropārvades risinājumu izbūvei u.c. ar VES, saistīto infrastruktūras objektu izbūvei). Norādāms, cik km jaunbūvējamu ceļu tiek plānots un tabulas vai grafika veidā – cik tālu šie jaunbūvējamie vai pārbūvējamie ceļi atrodas līdz VES būvniecības platformai vai citam infrastruktūras objektam. Ja VES / vēja parka būvniecība paredzēta mežā zemēs / masīvos, jānovērtē infrastruktūras būvniecības alternatīvas. Novērtējot būvniecības alternatīvas VES parkiem, kas tiek būvēti meža teritorijās, šis izvirzāms arī kā viens no novērtēšanas kritērijiem.

- 3.2.3. Novērtējamas trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības un ekspluatācijas laikā. Ņemot vērā to, ka vibrāciju ietekmes novērtējums nav noregulēts Latvijas normatīvajos aktos ar konkrētiem ierobežojumiem, tās novērtējums veicams saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, tostarp citu valstu pieredzi, kā arī novērtējums jāpamato, un atbilstīgi jāprognozē iespējamās izmaiņas. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība” noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu. Veicama arī trokšņa dažādo frekvenču (arī zemo) analīze un ietekmes uz cilvēku veselību novērtējums.
- 3.2.4. Novērtējama mirgošanas efekta (apēnojuma jeb spārnu ēnu kustības), kā arī atspīduma no VES spārniem ietekme.
- 3.2.5. Nosakāma un kartogrāfiskajā materiālā iezīmējamas ar Paredzēto darbību saistīto objektu (piemēram, elektrisko tīklu, ceļu, meliorācijas grāvju u.tml.) aizsargjoslas. Novērtējama ietekme, kas izriet no aprobežojumiem identificētajās aizsargjoslās, un tās būtiskums, aprobežojumu skartās teritorijas.
- 3.2.6. Novērtējami iespējami sarežģītumi vai ierobežojumi, ja atbilstoši – arī uzlabojumi, apkārtnes teritoriju izmantošanai (piemēram, saistībā ar piekļuvi, rekreāciju un tūrismu, meža apsaimniekošanu, derīgo izrakteņu ieguvī, saimniecisko darbību u.c.).
- 3.2.7. Jānovērtē ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, purviem dižkokiem un potenciāliem dižkokiem) un veic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējumu (arī dabas vērtības jaunveidojamajās dabas aizsardzības teritorijās, ja tādas tiek konstatētas¹¹), īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotus mikroliegumus, kā arī ņemt vērā AS “*Latvijas valsts meža*” (turpmāk - LVM) aizsargājamās iecirkņus un datus par lielajām ligzdām.¹² Vērtē apstākļus, tostarp iespējamu fragmentāciju, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Novērtējot ietekmes uz dabas vērtībām, ņem vērā DAP, LVM, Valsts meža dienesta un citu avotu sniegto informāciju. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē:
- 3.2.7.1. Paredzētās darbības izvērtējumā ir jāpiesaista un jāsaņem:
- 3.2.7.1.1. meža biotopu eksperta atzinumu par skartajām un ietekmētajām meža teritorijām, ietekmes novērtējumā ir jāpievērš uzmanība arī aizsargājamo sūnu, ķērpju un vaskulāro augu sugām;
 - 3.2.7.1.2. tekošu saldūdeņus biotopu eksperta atzinumu par skartajiem un ietekmētajiem dabiski tekošajiem saldūdeņiem;
 - 3.2.7.1.3. purvu biotopu eksperta atzinumu par skartajām un ietekmētajām pārejas purvu teritorijām;
 - 3.2.7.1.4. zālāju biotopu eksperta atzinumu par skartajām un ietekmētajām zālāju teritorijām;

¹¹ <https://www.daba.gov.lv/lv/zinatniskie-pamatojumi-par-no-jauna-veidojamajiem-dabas-liegumiem-vai-esoso-paplasinajumiem>

¹² Telpiskos datus par dabas vērtībām, tai skaitā arī plānoto un saskaņoto jauno Natura 2000 teritoriju datus DAP izsniedz pēc pieprasījuma (<https://www.daba.gov.lv/lv/pakalpojumi/dabas-datu-parvaldibas-sistemas-geotelpisko-datu-kopu-izmantosana>).

- 3.2.7.1.5. vaskulāro augu eksperta atzinumu, kas skar potenciāli bioloģiski vērtīgas atklātas ainavas.
- 3.2.7.2. Jānovērtē, kā Paredzētā darbība ietekmēs sugām piemērotās dzīvotnes (tai skaitā arī fragmentācijas ietekme). Jāanalizē sugas sastopamību Latvijā vismaz meža nogabalu griezumā.
- 3.2.7.3. Ietekmi uz putniem, sugām, kuru aizsardzībai izveidoti mikroliegumi, (t.sk. melnam stārķim, mazais ērglim, zivjērglim, mednis, baltmuguras dzenis, trīspirkstu dzenis u.c., ja attiecināms) un sikspārņiem¹³ vērtē visā Paredzētās darbības teritorijā un tās ietekmes zonā, ņemot vērā arī ietekmi to barošanās un migrācijas laikā ietekmi jāvērtē gan uz ligzdojošiem, gan migrējošiem putniem (ņem vērā, ka putnu migrāciju raksturo gan pavasara, gan rudens migrācijas sezona), kā arī veicama zemo pārlidojumu trašu izpēte, gan migrācijas ceļa augstums (īpaši ņemot vērā, ka noteiktos laikapstākļos putni lido zemāk). Trokšņa piesārņojuma ietekme vērtējama gan uz pūčveidīgajiem putniem, gan vistveidīgajiem un citām uz troksni jutīgām sugām u.c. novērojumus un vēja parka potenciālo ietekmi uz tiem. Plānotajās VES teritorijās meža zemēs veicamas nakts plēsīgo putnu un dzeņveidīgo uzskaites. Veicot uzskaites, lūdzam ņemt vērā sugu grupu “Dzeņi”¹⁴ un “Pūces”¹⁵ izstrādāto prioritāro kvadrātu tīklu. Ietekmi uz putniem un to ligzdošanas iespējām, vērtē arī kontekstā ar atmežojamām platībām. Jānovērtē VES / vēja parka izvietojums attiecībā pret putnu migrācijas ceļiem. Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamu sugu izpēti, atbilstoši to aizsardzības plāniem¹⁶. Ietekmi uz dabas vērtībām vērtē ne tikai saistībā ar VES / vēja parka ekspluatāciju, bet arī ar būvniecības darbiem un to radīto ietekmi VES un saistītās infrastruktūras izveides gaitā, īpašu uzmanību pievēršot, piemēram, būvniecības darbu radītā trokšņa traucējumiem uz jutīgām putnu sugām. Jāveic Paredzētās darbības, ņemot vērā citas plānotās darbības, kumulatīvo ietekmju novērtējumu uz putniem un sikspārņiem. Tā kā Paredzētās darbības īstenošana var radīt būtisku ietekmi uz melnā stārķa populāciju Latvijā kopumā un pasliktināt sugas aizsardzības stāvokli, šai sugai jāveic padziļināts ietekmes vērtējums, tai skaitā kumulatīvā aspektā - vērtējot esošās ligzdas, ligzdošanas jutīgo apgabalu, barošanās vietas, esošās dzīvotnes piemērotības vērtējums ilgtermiņa perspektīvā, nākotnē potenciālās apdzīvojamās platības ligzdas tuvumā, ligzdošanai un barošanās piemēroto vietu konektivitāte. Vietās, kur Paredzēto darbību veikšanas teritorijā vai tās perifērijā atrodas medņu rieta vietas, jāveic to izvērtējums (ja attiecināms), ietverot jaunu medņu riestu teritoriju apzināšanu un novērtējot arī ar Paredzēto darbību citu saistīto pasākumu ietekmi uz medni, piemēram, paredzēto jaunu ceļu vai meliorācijas objektu izbūves ietekmi uz medņu riestiem.
- 3.2.7.4. Jānovērtē ietekme uz VES / vēja parka tuvumā īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu, Natura 2000

¹³ Ņem vērā “Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes novērtēšanai uz sikspārņiem”, pieejamas https://lvafa.vraa.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2020/171/Vadlinijas_VES_siksparni_fin.pdf

¹⁴ <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-dzeni-2021-2030>

¹⁵ <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-puces-2021-2029>

¹⁶ Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar likuma “Sugu un biotopu aizsardzības likums” 5. panta 4. punktu un Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127 “Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību”. (Pieejami: https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) (skatīts 28.06.2024.).

teritorijām, t.sk. aizsargājamo ainavu apvidus “Ziemeļgauja”, dabas liegumu “Burgas pļavas”, dabas liegums “Sedas purvs”, mikroliegumu “Bulvāra riests” un mikroliegumu “Igaunijas riests” ietekme vērtējama atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām. Jānovērtē Paredzētās darbības ietekme uz šajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās sastopamajām putnu sugām. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan VES, elektropārvades, elektroenerģijas akumulēšanas risinājumu un ar tiem saistītās infrastruktūras uzstādīšanas/būvniecības/ pārbūves fāzē, gan plānoto VES / vēja parka ekspluatācijas fāzē), tostarp arī hidroloģiskā un mitruma režīma izmaiņas u.c. IVN procesā ekspertiem ir detalizēti izvērtējama plānoto VES / vēja parka ietekme uz *Natura 2000* teritoriju izveides mērķiem un tajās sastopamajām dabas vērtībām, pamatojot savus secinājumus ar datos balstītiem spriedumiem.

- 3.2.7.5. Ietekmes novērtējumu uz dabas vērtībām, *Natura 2000* teritorijām un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti¹⁷. Novērtējumā ir jāsniedz analīze par Paredzētās darbības ietekmi uz DAP norādītajām putnu sugām. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības, ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumus Nr. 925 “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības*” noteiktās prasības.
- 3.2.7.6. Attiecībā uz dabas vērtībām, Ziņojumā jāietver esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļautu pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Kartogrāfisko materiālu jāgatavo maksimāli uzskatāmi, piemēram, lai attēlos vienuviet būtu redzamas konstatētās dabas vērtības un paredzētās darbības lokācijas. Ziņojumam jāpievieno kartogrāfiskais materiāls (*.shp vai *.gdb formātā), kurā ietverti visi būvējamie infrastruktūras objekti, pievedceļi, atmežojamās platības, slāņi ar biotopiem, reto sugu dzīvotnēm, lielajām putnu ligzdām un riska zonām ap tām, dižkokiem, mikroliegumiem un riska zonām ap tiem, *Natura 2000* teritorijām, plānotajām aizsargājamām dabas teritorijām, AS “*Latvijas valsts meža*” aizsargājamiem iecirkņiem, aizsargjoslām un citām IVN ziņojuma sagatavošanas laikā identificētajām dabas vērtībām.
- 3.2.7.7. Pirms izpētes darbu veikšanas saskaņot ar DAP izpētes metodiku vai, ja izpēte jau ir veikta, izpētes metodiku aprakstīt sertificēta eksperta atzinumā.
- 3.2.8. Ja Paredzētās darbības īstenošanai (VES un ar to saistīto objektu izbūvei) nepieciešams veikt darbības (piemēram, meliorācijas objektu izbūvi vai pārbūvi, VES montāžas laukumu un VES pamatu nostiprināšanas pasākumus, kas ietver nosusināšanas darbus), kas var izmainīt Paredzētās darbības teritorijas un tās ietekmes zonas hidroloģisko režīmu un/vai mitruma režīmu. Atbilstošās jomas ekspertiem (piemēram, hidrologam/ hidroģeologam) jāvērtē VES / vēja parka būvniecības ietekme uz hidroloģisko režīmu, t.sk. uz teritorijā konstatētiem un esošiem no patstāvīga mitruma režīma atkarīgiem biotopiem. Izvērtēt, vai Paredzētā darbība paredzēta virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, applūstošās teritorijās, kā tiks ietekmēti šie objekti, nepieciešamie pasākumi to aizsardzībai. Ziņojuma pievienojams hidrologa/hidroģeologa atzinums.

¹⁷ Sertificētu dabas ekspertu reģistrs pieejams DAP tīmekļvietnē: <https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs>.

- 3.2.9. Pamatojoties uz izpētes datiem, jānosaka ietekmi mazinoši pasākumi, ja tādi ir nepieciešami, gan VES / vēja parka izbūves, gan ekspluatācijas fāzē. Lai aizsargātu putnu sugas un dabas vērtības no VES / vēja parka ietekmes, ietekmes uz vidi novērtējumā nosaka minimālo pieļaujamo attālumu un nosacījumus VES izvietojumam, to pamatojot un argumentējot, ar apsekojuma un konkrēto apstākļu izvērtējuma rezultātiem, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz ainavu un kultūras pieminekļiem veic, sagatavojot vizualizācijas no reprezentatīviem skatupunktiem. Jāveic kultūrvēsturiskās ainavas detalizētu izvērtējumu, ņemot vērā konkrētās vietas ģeogrāfiskos apstākļus un skatu perspektīvas. Vērtē Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem būtiskumu. Jāveic kompleksu kultūrvēsturisko vērtību apzināšanu Paredzētās darbības ietekmes zonā un jāizvērtē Paredzētās darbības, citu vēja parku un VES nepieciešamās inženierinfrastruktūras būvniecības teritorijās ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu, t.sk. kapiem, kopumā. Jāveic kompleksu kultūrvēsturisko vērtību apzināšanu paredzēto darbību zonās un izvērtēt ietekmi uz kultūrvēsturisko mantojumu kopumā.
- 3.3. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem ietvarā Ziņojumā vērtē arī:
- 3.3.1. Iespējamās savstarpējas un summāras ietekmes ar citām plānotām VES vai citiem vēja parkiem tajā skaitā SIA "Latvijas vēja parki" plānoto vēja parku. Aspektos, kuros iespējama ietekmju summēšanās, veic atbilstīgu novērtējumu, t.sk. veic kumulatīvo ietekmju izvērtējumu uz putniem, sikspārņiem un ainavu. Kartogrāfiskajā materiāla uzskatāmi jāatspoguļo tuvumā esošie VES parki (jau uzbūvētie), kā arī VES parki, kuriem IVN process ir noslēdzies vai izdoti tehniskie noteikumi vai būvatļaujas, kā arī VES parki, par kuriem notiek Paredzēto darbību izvērtēšana (piemēram, IVN procedūra).
- 3.3.2. Gaisa kvalitātes izmaiņas un to nozīmīgumu Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības laikā.
- 3.3.3. Ietekmi uz klimatu, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem. Vienlaikus vērtē arī ietekme uz klimatu kontekstā ar kopējo atmežojamo zemju platību, novērtējot prognozējamās izmaiņas oglekļa dioksīda piesaistes samazinājumam. Ievērojot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. punktā noteikto, ietekmi uz klimatu vērtē, izmantojot vienoto aprēķina metodoloģiju.
- 3.3.4. Paredzētās darbības un VES ietekmi uz sakaru sistēmu (gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, bezvadu elektronisko sakaru komunikācijām, tostarp radio releju līnijām, radio, TV, mobilo sakaru, interneta u.c. speciālās sakaru iekārtas) darbību.
- 3.3.5. VES un plānoto elektropārvades risinājumu elektromagnētiskā lauka ietekmi uz cilvēku veselību.
- 3.3.6. Paredzētās darbības iespējamu ietekmi uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.
- 3.3.7. Atkritumu, kas radušies VES mehānismu eļļošanas un dzesēšanas rezultātā un transformatoru un saražotās elektroenerģijas akumulēšanai nepieciešamo iekārtu darbības nodrošināšanas rezultātā (ja attiecināms), kā arī beidzot VES ekspluatāciju, apsaimniekošanas risinājumus.
- 3.3.8. Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu būvniecības ietekmi uz teritorijas meliorācijas sistēmu un objektiem, vērtējot arī Paredzētās darbības pieļaujamību un tehnisko risinājumu iespējamību tajās.

- 3.3.9. Novērtē, vai Paredzētā darbība var ietekmēt Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo teritoriju izmantošanu atbilstoši tās līdzšinējam Valkas novada teritorijas plānojumā atļautajam izmantošanas veidam.
- 3.3.10. Jānovērtē Paredzētās darbības ietekme uz paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabaliem, mūsdienu ģeoloģiskie procesiem, tajā skaita karsta procesiem un to ietekme uz Paredzēto darbību.
- 3.3.11. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Paredzētās darbības pārrobežu ietekmju un to būtiskuma izvērtējumu vērtē atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā noteiktajam. Informāciju un vērtējumu pārrobežu ietekmes uz vidi kontekstā integrē attiecīgajās Ziņojuma sadaļās vai sagatavo atsevišķi. Ziņojuma kopsavilkums un iespējamo pārrobežu ietekmju sadaļa Ierosinātājam jā sagatavo arī angļu valodā un pēc pieprasījuma ietekmētās valsts valodā (nepieciešamības gadījumā, ņemot vērā konsultāciju rezultātu ar Igaunijas Republiku).
- 3.5. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi, atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā ugunsdrošība, apledošana un ar to izraisīto ledus izmešanu, ķīmisko vielu izlijumi/noplūdes, tostarp VES sabrukšanas gadījumā. Ja attiecināms, īpašu uzmanību pievērš arī iespējamajam avāriju riskam, kas saistīts ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu darbību, drošības nosacījumiem un citu negadījumu iespējamībai VES uzstādīšanai paredzētajās teritorijās un VES darbības ietekmes zonā. Vides riski vērtējami tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijās, ja atbilstoši, arī saskaņā ar Noteikumos Nr. 131 noteikto.
- 3.6. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem), ietekmes uz skartajos īpašumos esošo un plānoto saimniecisko darbību, Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.7. Ziņojumā ietver apkopojosu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.
- 4.2. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kur iespējams, norādot salīdzināmo parametru skaitliskās vērtības, kā arī VES izvietojumu, ņemot vērā to radīto ietekmi. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus, kur būtiski, arī ar standartprogrammām lasāmos formātos.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam Birojs citu detalizācijas pakāpi novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan VES ekspluatācijas laikā. Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus VES būvniecībai, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi gan no VES un elektropārvades nodrošinājumam nepieciešamo objektu un infrastruktūras būvniecības, gan ekspluatācijas, un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei. Paredzētais / nepieciešamais monitoringa pirms Paredzētās darbības būvniecības fāzes un VES ekspluatācijas laikā (arī attiecībā uz siks pārņiem un putniem).
- 7.3. Par monitoringa nosacījumiem, piemērotākajām un ilgtermiņā salīdzināmajām metodēm saistībā ar VES, elektropārvades un elektroenerģijas uzkrāšanas risinājumu (ja attiecināms), tostarp to izbūves un ekspluatācijas, iespējamām ietekmēm uz izpētes teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar DAP.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.

2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18. Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme nodrošināma hibrīdformā¹⁸.
4. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā, t.sk. pārrobežu konsultāciju ietvaros Igaunijas Republikā, ja tāda tiks pieprasīta.
5. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Vineta Maskava, 67770807
vineta.maskava@vpvb.gov.lv

Dace Strode
Dace.strode@vpvb.gov.lv

¹⁸ Noteikumu Nr. 18 41. punkts.